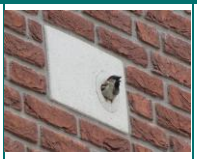
Tabel 4 Knelpunten en bijbehorende oplossingsrichtingen in het stedelijk gebied

Knelpunt	Oplossing		Toelichting
Verdwijnen leefgebied door uitbreiding stedelijk gebied en verduurzaming van gebouwen	Realiseren natuurinclusieve gebouwen met groene daken en gevels, nestkasten en holtes in gevels/muren		Groene daken en gevels kunnen in nieuwbouwwijken gerealiseerd worden, maar ook in bestaande woonwijken zoals Haveltermade. Nestkasten en holtes in gebouwen bieden habitat voor bijvoorbeeld spreeuwen en dwergvleermuizen (gidssoorten van Nieuwveense landen en Oosterboer). Hierbij moet rekening worden gehouden met de habitatseisen van de (gids)soorten: nestkasten voor de spreeuw (gidssoort van de Nieuwveense Landen) moeten bijvoorbeeld hoog hangen en (besdragende) struiken moeten te bereiken zijn. Nestholtes voor de rosse metselbij moeten in de zon hangen in de buurt van (liefst vroegbloeiende) planten.
Ontbreken van leefgebied voor flora en fauna (en/of variatie in structuur en soorten) binnen openbare ruimte en bedrijven-terreinen	Natuurvriendelijk inrichten van parken, bermen en bomenlanen: meer variatie in structuur en soorten, afwisseling tussen open kruidenrijke graslanden, struweel en bomen		Afwisseling in de vegetatie met kruidenrijk grasland, struiken en bomen biedt habitat voor verschillende dier- en plantsoorten. Zo zorgen kruidenrijke graslanden voor meer insecten dan een gazon, zorgen besdragende soorten (hulst, meidoorn) voor voldoende voedsel voor vogels in de winter en voorzien struiken en bomen in veilige schuilmogelijkheden. Aanplant van struiken kan bijvoorbeeld in parken, langs speeltuinen of als hagen op bedrijventerreinen.
	Aanpassen maairegime in tijd en ruimte. Geldt voor braakliggende terreinen, grasvelden en bomenlanen		Maaien buiten het broed- en groeiseizoen hebben soorten baat bij op braakliggende terreinen voor hun voedsel, zoals de kneu (gidssoort van Oevers) en de kleine vuurvlinder (gidssoort Blankenstein). Het maairegime moet op de leefgebieden van deze soorten afgestemd worden.
	Stoppen met gebruik van bestrijdings-middelen		Bij vermindering van gebruik van bestrijdingsmiddelen krijgen kruiden een grotere kans om te groeien en is er minder schade aan insecten. Ook is gif op gekochte planten schadelijk voor insecten.

Knelpunt	Oplossing		Toelichting
Onderhoud van oude muren	Minder schoonhouden van oude muren en muurvegetatie niet verwijderen		Minder frequent schoonhouden van oude muren van bijvoorbeeld kades en historische gebouwen biedt kansen voor muurvegetatie zoals muurvaren en het mos gewoon muursterretje en insecten die nestelen in muren (zoals de rosse metselbij, gidssoort Centrum).
‘Te strakke’ tuinen: weinig strooisel, ruige en bloemrijke vegetatie, te vroeg maaien en een vaste ondergrond	Natuurvriendelijk(er) inrichten en beheren van tuinen met minder tegels en meer planten en verblijfmogelijk-heden voor onder andere insecten en vogels		Dit gaat met name om private tuinen in woonwijken zoals het Centrumgebied, Haveltermade en Nieuwveense Landen. Natuurvriendelijk inrichten kan door verwijderen van tegels, aanplant van meer kruidenrijke vegetatie, hagen en struiken, plaatsen van nestkasten voor de huismus, spreeuw, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis, en creëren van holtes in muren.
			Net als inrichting kunnen tuinen natuurvriendelijk(er) beheerd worden. Dit gaat onder andere om laten liggen van strooisel als schuilmogelijkheden voor kikkers en egels, na het groeiseizoen maaien, omspitten van de grond en geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.
Te veel obstakels (erf-afscheidingen) in tuinen, zoals schuttingen	Creëren van openingen aan de onderkant van schuttingen (±15 x 15 cm)		Met name voor de egel (gidssoort Haveltermade) helpen verbindingen tussen tuinen om schuilplaatsen en voedsel bereikbaarder te maken.